

חשב את השטח הכלוא בין גרף הפונקציה $y = 3x^2 + 2x - 1$ לבין ציר x בתחום שבין $x = 0$ לבין $x = 3$ תוך שימוש בסכום רימן. נתון כי

$$\sum_{i=1}^n i^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} \quad \text{וכן} \quad \sum_{i=1}^n i = \frac{n(n+1)}{2}$$

פיתרון:

נחלק את האינטרוול $[0, b]$ ל- n תת-אינטרוולים שווים (כאן $b = 3$).
 רוחבו של כל תת-אינטרוול הוא Δx , ואם כך $\Delta x = \frac{b-0}{n} = \frac{b}{n}$.
 מאחר שהקצה השמאלי של האינטרוול הוא $x_0 = 0$, מתקבל

$$x_1 = \Delta x, \quad x_2 = 2\Delta x, \quad x_3 = 3\Delta x, \dots, x_k = k\Delta x, \dots, x_{n-1} = (n-1)\Delta x, \quad x_n = n\Delta x = b$$

x_k הוא קצהו הימני של תת-אינטרוול ה- k , ולכן $f(x_k)$ הוא גובהו של המלבן ה- k (מתוך n מלבנים שהתקבלו).
 רוחבו של כל מלבן הוא Δx , ולכן שטחו של המלבן ה- k הוא $A_k = f(x_k) \cdot \Delta x$. נרשום זאת באופן מפורט:

$$A_1 = f(x_1) \cdot \Delta x = (3x_1^2 + 2x_1 - 1) \cdot \Delta x = [3(1\Delta x)^2 + 2(1\Delta x) - 1] \cdot \Delta x = 3 \cdot 1^2 \cdot (\Delta x)^3 + 2 \cdot 1 \cdot (\Delta x)^2 - \Delta x$$

$$A_2 = f(x_2) \cdot \Delta x = (3x_2^2 + 2x_2 - 1) \cdot \Delta x = [3(2\Delta x)^2 + 2(2\Delta x) - 1] \cdot \Delta x = 3 \cdot 2^2 \cdot (\Delta x)^3 + 2 \cdot 2 \cdot (\Delta x)^2 - \Delta x$$

$$A_3 = f(x_3) \cdot \Delta x = (3x_3^2 + 2x_3 - 1) \cdot \Delta x = [3(3\Delta x)^2 + 2(3\Delta x) - 1] \cdot \Delta x = 3 \cdot 3^2 \cdot (\Delta x)^3 + 2 \cdot 3 \cdot (\Delta x)^2 - \Delta x$$

$$A_k = f(x_k) \cdot \Delta x = (3x_k^2 + 2x_k - 1) \cdot \Delta x = [3(k\Delta x)^2 + 2(k\Delta x) - 1] \cdot \Delta x = 3 \cdot k^2 \cdot (\Delta x)^3 + 2 \cdot k \cdot (\Delta x)^2 - \Delta x$$

$$A_n = f(x_n) \cdot \Delta x = (3x_n^2 + 2x_n - 1) \cdot \Delta x = [3(n\Delta x)^2 + 2(n\Delta x) - 1] \cdot \Delta x = 3 \cdot n^2 \cdot (\Delta x)^3 + 2 \cdot n \cdot (\Delta x)^2 - \Delta x$$

נסכום כעת את שטחי n המלבנים, תוך שאנו זוכרים כי $\Delta x = \frac{b}{n}$:

$$S_n = \sum_{k=1}^n f(x_k) \cdot \Delta x = \sum_{k=1}^n [3 \cdot k^2 \cdot (\Delta x)^3 + 2 \cdot k \cdot (\Delta x)^2 - \Delta x] = \sum_{k=1}^n 3k^2(\Delta x)^3 + \sum_{k=1}^n 2k(\Delta x)^2 - n \cdot \Delta x =$$

$$= 3(\Delta x)^3 \sum_{k=1}^n k^2 + 2(\Delta x)^2 \sum_{k=1}^n k - n \cdot \Delta x = 3 \left(\frac{b^3}{n^3} \right) \cdot \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + 2 \left(\frac{b^2}{n^2} \right) \cdot \frac{n(n+1)}{2} - n \cdot \frac{b}{n} =$$

$$= \frac{b^3}{2} \cdot \frac{(n+1)(2n+1)}{n^2} + b^2 \cdot \frac{n+1}{n} - b = \frac{b^3}{2} \cdot \frac{2n^2 + 3n + 1}{n^2} + b^2 \cdot \frac{n+1}{n} - b =$$

$$S_n = \frac{b^3}{2} \left(2 + \frac{3}{n} + \frac{1}{n^2} \right) + b^2 \cdot \left(1 + \frac{1}{n} \right) - b \quad \leftarrow \text{formula for the sum of } n \text{ rectangles}$$

נשיאף כעת לאינסוף את מספר המלבנים על מנת למזער את השגיאה - סכום שטחיהם ישתווה לשטח שתחת הגרף:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{b^3}{2} \left(2 + \frac{3}{n} + \frac{1}{n^2} \right) + b^2 \cdot \left(1 + \frac{1}{n} \right) - b \right] = \frac{b^3}{2} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(2 + \frac{3}{n} + \frac{1}{n^2} \right) + b^2 \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n} \right) - b =$$

$$= \frac{b^3}{2} \cdot 2 + b^2 \cdot 1 - b = b^3 + b^2 - b = 3^3 + 3^2 - 3 = 33 \text{ [Area Units]}$$